



Toimintaohje digihäirinnän ja maalittamisen kohteeksi joutuneille



Työsuojelujaos 19.5. 2022
Yhteistoimintaryhmä 17.10.2024
Kunnanhallitus 11.11.2024



Toiminta-ohjeen tarkoitus

Tällä toimintaohjeella pyritään kertomaan henkilöstölle Tyrnävän kunnan toimintaohje ja toimenpiteet, mikäli työntekijä, viranhaltija tai luottamushenkilö joutuu digihäirinnän tai maalittamisen kohteeksi työaikana ja viran- tai toimenhoitotehtävissä vuorokauden ajasta riippumatta. Maalittaminen on yleistynyt toimintatapa. Maalittaminen on aina työsuojelullinen kysymys, sillä se vaikuttaa työntekijän fyysiseen ja henkiseen terveyteen sekä kykyyn suoriutua työtehtävistään. **Työsuojelulain** pohjalta työnantajan tulee puuttua henkilöstöön kohdistuvaan epäasialliseen käytökseen ja pyrkiä poistamaan riskit.

Mitä digihäirintä on?

Digihäirintä on sähköisissä viestintäympäristöissä tapahtuvaa kertaluonteista tai toistuvaa, ei-toivottua kommunikointia, jonka tavoitteena on aiheuttaa häirinnän kohteelle esimerkiksi stressiä, ahdistusta tai muuta haittaa.

- ✚ asiaton viestintä (sähköposti, tekstiviesti, pikaviestisovellukset)
- ✚ uhkailu
- ✚ maalittaminen sosiaalisessa mediassa

Mitä maalittaminen on?

”Maalittaminen on toimintaa, jossa henkilön omin toimin tai muita mobilisoimalla käynnistää tai kannustaa yhteen kohteeseen kohdistuvan järjestäytyneen häirinnän, joka voi olla suoraa tai epäsuoraa. Keinoja ovat muun muassa mustamaalaaminen, yksityisluontoisten tietojen levittäminen tai uhkaaminen. Maalittaminen voi myös kohdistua henkilöön hänen läheistensä kautta. Maalittamisen tavoitteena on vaikuttaa ihmisiin tai yhteiskunnan rakenteisiin ja instituutioihin sekä erityisesti niitä kohtaan tunnettuun luottamukseen” (Sisäministeriön julkaisu 2021:3)

Rikoslaissa ei ole toistaiseksi määritelmää sille, mitä maalittaminen on. Soveltuvia rangaistussäännöksiä ovat esimerkiksi (törkeä) kunnianloukkaus, laitton uhkaus tai virkamiehen väkivaltainen vastustaminen ja vainoaminen

Maalittamisessa on kolme kategoriaa;

- ✚ uhkaaminen
- ✚ loukkaaminen
- ✚ muut teot, joihin sisältyy mm. yllyttäminen, vainoaminen ja haitanteko virkamiehelle

Maalittaminen on aina työsuojelullinen kysymys, sillä se vaikuttaa työntekijän fyysiseen ja henkiseen terveyteen sekä kykyyn suoriutua työtehtävistään.

Miten maalittaminen ja digihäirintä ilmenevät?

- ✚ lähettämällä sähköpostiviestejä
- ✚ vihaviestejä
- ✚ levittämällä kohteesta perättömiä tai vääristeltyjä tietoja laajalle joukolle ihmisiä
- ✚ kirjoittamalla henkilöstä juttuja erilaisiin valtamedioihin asettamalla hänet huonoon valoon sosiaalisessa mediassa
- ✚ sekä muilla tavoin, jotka halventavat kohdetta ja asettavat hänet epäedulliseen valoon
- ✚ fyysinen väkivalta ja sillä uhkaaminen netin ulkopuolella

Työnantajan näkökulmaa:

Työnantajan näkökulmasta maalittamistilanteissa voi liittyä myös haasteita. Työntekijä/viranhaltija voi joutua maalittamisen kohteeksi työtehtävässään, mutta maalittamisen taustalla voivat vaikuttaa myös hänen henkilökohtaiset mielipiteenilmaisunsa ja toiminta vapaa-ajalla. Esimerkiksi henkilön sosiaalisessa mediassa jakamat kannanotot voidaan tulkita niin, että ne vaikuttavat työntekijän toimiin työtehtävissä.

Tällä hetkellä useimmat maalittamiseen liittyvät rikokset ovat usein asianomistajarikoksia. Maalittamisen kohde päättää tekeekö hän rikosilmoituksen vai ei.

Lainsäädännön johdosta työnantajan on joskus vaikea puuttua asiaan, erityisesti jos maalittamisen kohde sen kieltää.

Mistä apua?

- + esihenkilö
- + kunnan työsuojeluorganisaatio
- + turvallisuuspäällikkö
- + [AVI aluehallintovirasto](#)
- + [rikosuhripäivystys](#)
- + [poliisi](#)
- + työterveys
- + [tee rikosilmoitus](#)

Toimintamalli

